

Processt(ukken) stad Enschede.
1661, 1662

Waegelaer c(ontr)a Wesselinck.

Folio 1.

Inventarium processus.

In saecken **Lod(ewijk) Waegelaer**, anl(egge)r ter eener
op & teegens

Claes Wesselinck, verw(eerde)r ter ander sijde.

Eerstlijck protocollaria van den 25-en (novem)br(is)
1661 totten 3. martij 1662 inclus, lanck 3 sijden
& eenige regulen, geteickent met d' letter A.

Ten 2-den eisch & klachte voor d' anlegger,
bekleedet met een document sub lit(era) A, groot
2 blatt, geexhibeert op den 25-en (novem)br(is) 1661,
geteickent met d' letter B.

Aldus in vollen schependom in contumaciam geinven-
tariseert & geslooten, op den 21-en april a(nn)o 1662.

Jurijan Strojnjck

Laurense Lasunders.

Ludovicus Wagelaer C.

Eisch(er) en(de) cleeger C.

Folio 2.

Inventarium.

Folio 3.

Extract uijt het protocol der stadt Endscheide.

A(nn)o 1661 den 25-en (novem)bris.

In pleno senatu.

Lud(ovicu)s Waegelaer exhibeert, no(min)e proprio,
eisch & klachte op & teegens **Klaes Wesselinck**,
gevoecht met een document sub lit(era) A,
concludeert & v(er)socht als daer bij met eisch
van kosten.

Claes Wesselinck v(er)socht onder voorbeholt
van allen beneficien rechtens copiam en tijdt
van een maendt.

A(nn)o 1662 den 13-en jan(uari)i.

In pleno senatu.

Ludovicus Waegelaer, n(omin)e proprio, staet
huijden in termino wachtet en waeret andtwoord[t]
van **Claes Wesselinck** ofte sijn volmachtiger
op die* huijden 6 weecken bij hem ov(er)gelechte

* = dag

eisch & klachte, bij gebreck van sulx,
v(er)socht per decretum contumaciam.

Decretum:

Alsoo d' verweerder hier teegens niet
heeft willen handelen, soo wort het v(er)soeck
naer stadtrechte geaccordeert. S.P.

Folio 4.

A(nn)o 1662 den 27-en jan(uar)i.

In pleno senatu.

Lud(ovicus) Waegelaer, no(min)e proprio, staet huijden
wachtet purge van die huijden 14-en daegen
op & teegens **Klaes Wesselinck** geobtineerde
contumacie; bij gebreck van d' selve v(er)socht
comparant, dat d' voors(chrev)en **Wesselinck** van
alle sijn hebbende declinatoire & dilatoire
exceptien v(er)steecken sijnde, alnoch huijden ten
tweedenmael mooge werden geciteert, omme
op den 4-den weecksten dach al noch t' erscheinen, &
comparanten anspraecke t' anhooren, hier over
met expresse protestatie van kosten, decretum v(er)wachtende.

Decretum:

Alsoo naer ineischonge nijemandt gecompareert,
soo wort het v(er)soeck naer stad- ende
lantr(echt)e geaccordeert.

A(nn)o 1662 den 3-en martij.

In pleno senatu.

Compareert **Ludovicus Waegelaer**, secht
hoe dat op huijden sij, ov(er)mits d' Petri daegen*
bij d' maegistraet geordonneert, & partije
advers daervan tijdtlijck genoeg door den [stad-]

* = 29 juni

Folio 5.

door den stadtsdienaer, v(er)mooge gedaene
relaes, geadverteert, d' maentlijke dach, naer
dat d' gecontumacieerde **Claes Wesselinck**
alhier per decretum van sijn hebbende declinatoire
& dilatoire exceptien v(er)steecken, v(er)soeckende
ov(er)sulx, dat dieselve al noch mooge werden
angeeischet, omme sijns comparanten eisch & klachte
te koomen anhooren; maer niet comparerende
wedderom p(er) decretum gecontumacieert, met
ov(er)maelige protestatie van alle kosten, interesse
& schaeden, inhaererende hij, comparant, in cas van
sulx als niettemin & alhier loco intendit,
repeterende sijn voor deesen gedaenen eisch ende
klachte, neffens alle daer op gevolchde acten, &
actitaten, presenterende & bedingende wel
expresselick, dat die bij anspraecke gevoechde
bewijsdommen, soo wel van d' selve, als oock
noch meer andere naebuijren altoos sullen
en moogen met solemneelen eede werden gecorro-

bereert*, dienvolgens d' procedure in partijen
tegenwoordicheit geinventariseert, geslooten,
& alsoo voorts v(er)sonden, omme van
onpartijdige rechtsgepromoveerden, daerinne te
moogen worden erkant, sulx alles met eisch [&]

* = versterken

Folio 6.

& conclusie als daer bij doorgaents genoomen
rechtens stellende.

Decretum:

Het gerichte accordeert het v(er)soeck
naer landt- & stadtrechte, wordende
geprefigeert om te sluijten den eersten rechts-
dach naer Paeschen, wordende partijen present nochmaels
v(er)maent, deese questie immiddels in der minne
aff te maecken.

Coll(ationat)a.

Jo(ann)es Cost, *secret(arius)*.

Folio 7.

Protocolloria.

A.

Folio 8.

Eisch en clachte
voor **Ludovico Wagelaer**, cleeger en impetrant,
c(on)tra
Clasz Wesselinck, beklachte en g'impetreerde C.

B.

Exhibitum den 25-en (novem)b(ris) a(nn)o 1661.

Termin(us) over een maendt.

Folio 9.

Eisch en clachte voor
Ludovico Wagelaer, cleeger en impetrant C.
c(on)tra
Claess Wesselinck, beklachte en(de) g'impetreerde*.

* = door aandrang bekomen,
iets van iemand gedaan krijgen.

Heeren *borg(er)m(eiste)ren* der stadt Enschede C.

1. Vor u in sittenden gerichte compareert
Lodewich Waegelaer, hooch veroorsaecte cle-
ger en impetrant, onderdanich en clagent
te kennen geevende.
2. Erstlick hoe waer is dat met hem
die samentlicke nabuiren en beklagede
tot haerer aller, als oock deeser stadts-
hoogste nodrufft, voor ongefehr dree
maenden geleeden, eendrachtelick hebben in-
gegaen en(de) loefflick g'accordeert.
3. Op haerer samentlicke costen te willen

repareeren en(de) met eene Bentheimer steenen putte verniuwen, alsulke geheel verfallene putte, als voor deesen geweest en(de) gestaen heeft an deeser stats straete in den grundt, teindes de gruppe en(de) behuisinge van cleeger ende beklachte.

4. Oock waer, dat nu voor weinich tijts beklachte oock een niwe offte ander huiss op siene weehr, sijtwarss cleegers behuisinge en druppenfall timmerende, almeede hebbe betimmert alsulken sijden en leegen plass woosten grundes.

5. Als te vorne bij leevens tijde haerer beider *ouderen*, sijtwards cleeger vors(chreven) gruppe en druppenfall*, en teindes beklachten vaeldt na die straete en(de) zal(iger) **Sander Welmertings**, nu **Jan Teilers** hoff altoos woost geleege. [Dat]

* = ruimte vlak naast een huis

Folio 10.

6. Dat door alsulken betimmeren, als oock noch meerder en(de) principalick nu door t' renoveeren en(de) verhoogen rontssomme der vors(chreven) putten meer en swaerder benouwt, en(de) in en door sien achterhuiss van sien druppenfelle en waeter, gaende bij langs over sienen eigendomelicken grundt en gruppe, als oit voor deesen.

7. Gelijck hij dan den selven grundt, naer deeser stats costum en manniere, sijtwards sien behuisingen over all ad anderhalff voot, neergens anders, als alleene tot sien gruppe en aftappen van sien waeter en druppenfelle almeede gedestineert heeft liggen.

8. Sulx, dat hij, cleeger, eens tot affkeringe van sien prive hoogsten schade en intere(ss)e.

9. Anderdeels oock met alle derselver gebuiren tot salvatie en(de) reinhoudinge van (de) vors(chreven) niws gerepareerde putte, sien genootsaect, hier bij an en over u, ed(el) achtbaerheiden, te convoceeren.

10. Omme hierinne te determineeren ende te decreteeren, wat recht en costumieelick was.

11. Gelijck, u ed(el) achtbarh(eiden) dan alle het selve, nu ongefeh sess weeken geleeden, ten overstaen van alle gebuiren en beider t'zijts partijen in oogenschijn genoomen en overwoogenn hebbende.

12. Eindelick in t' openbaer eendrachtelick geordineert, gedecreteert, met eene richtschee* door *borgemeister* **Stroinck** en krijt affgeteikent, angeweesen en(de) belastet hebben. [Een]

* = gerechtelijke grensbepaling, soms met scheede = metalen pin

Folio 11.

13. Een klein gaettien, sijtwards d' vors(chreven) putte en(de) beklachten messfaelt met paelen en dellen te sullen inheijen en doormaeken, als gescheet.

14. Waerdoor t' water uith d' vors(chreven) gruppe en druppenfall koomende, tot an deeser stats straete

in den gemeenen waterwech soude loopen, en(de) alduss affgetappet werden.

15. Neemende u, ed(el) achtb(are), daerbij an (vermits beklachte **Wesselinck** tot het vornompte gattien, ongefehr eenen voet grondes in t' geheel van sienen vaeldt moste missen, en(de) partijen in u, ed(elen), presentie en(de) geheet*, sick onderlinge daerover niet kosten accordeeren) sulx almeede solver te willen setten en determineeren.

* = aanwezigheid?

16. Als u, ed(elen), dan daerop in continenti* wedder naer t stadthuiss keerende.

* = ingetogen of op staande voet

17. Hem, cleeger, daervoor drie Car(oli) g(ulden) an beklachte te betalen hebben gecondemneert, hoewel de grundt qualick 10 st(uiver) was weerdich.

18. Ende door de stats dienaer, vorts deselve geheeten* seinden en(de) laeten affhaelen op t' stats huiss, als meede gescheet.

* = aanwezigen?

19. Blijkende sulx alles uith de bijgaende attestatie van de gebuiren en(de) domals bij- en anweesende borgeren sub lit(era) A.

20. De welcke men deesen wel expresselick bij bedingt, in cas van inficias* en oppositie eedtlick te sullen laeten confirmeeren ende bij te voogen in forma probante*.

* mv. inficiae = ontkennen/ingen

* = bewijzen

21. Maer dat beklachte, dess alles onangesehen, niet alleene tot klein achtginge en vilipendentie* van u, e(del) achtbare affgegevene decreet ende groote prejudicie* van cleeger, die g(eme)lte putte ende gemeene welfaerth, sich laet gelusten. [Die solve]

* = geringschatting

* = voorbeslissing

Folio 12.

22. Die solve dellen en gatte eigener autoriteit nu voor acht a 10-en daegen wedder daer uith te breeken: cleeger spottelick voor sien dohren te werpen, sien gruppe op te stuwen, den druppenfall in sienen huise door torff en alles over kookens en deelen te dwingen.

23. Maer oock noch daer bij dagelix uith siens beklagden huiss door venster en glaesen te klemmen, koomende op cleegers en(de) der nabuiren grundt te geloopen.

24. En(de) hem, cleeger, oock aldaer sien druppenfall en gruppe ten sienen hoogsten schaede en verderff affrontelick dijken

25. T' welck also in een stadt van justitie is ongehoort, teegens alle rechten en reeden strijdich, en(de) cleeger niet staet te lijden.

So concludeert en contendeert de selve dat beklachte ingevolch van u, e(de)l achtbare, affgegevene decreet bij sententie definitiff moge werden gecondemneert, die vors(chreven) gatte also wedder t' herstellen, de putte onbeschadicht, en cleegers water en druppenfall uith en

over cleegers eigen grundt en gruppe koomend
onbespeert naer die stats waterwech
als van andere borgerlicke huizen daer door
te laeten volgen, inhibeerende den selven
wel scharp en poenalick cleeger hem verners
op sienen eigenen grundt met diergelijcken
moetwilligen dijcken van gruppen en
druppenfelle ongemolesteert en onbeschadicht
te laeten.

Offte concludeert tot eenen alsulken
anderen fine als omni meliori modo hier-
inne hadde behooren te geschieden, met
expresse p(ro)testatie van alle costen, schaeden en
intere(ss)e en(de) reservatie van hooger overich-
heids actie.

Nob. Jud. offic. hierover humillime implorans. Salvis.
Ludovicus Wagelaer. C.

Folio 13.

in kantijn: A.

Wij, ondergeschreven, attestieren hoe waer
is, dat alwanneer ter requisitie van
de nabuiren en(de) **Lodewich Waegelaer** nu
onlangs in septemb(er) jungstleeden, die *borgem(eiste)ren*
in oogenschijn genohmen die gruppe en drup-
penfall tuschen d' vors(chreven) **Wagelaer** en **Class**
Wesselings behuisinge, omme t' ordineren
hoe en(de) in wat manieren men tot minsten
schaeden van parthijen, also oock die nijws ge-
repareerde putte recht teegens die gruppe over-
staende, het water en druppenfall daer uith
naer die gemeene stats waterwech soude
lossen: claegende d' vors(chreven) **Wagelaer** anderssins
hoochlick daer door te weesen vernadeelt
ende beschadicht.

Dat domals d' vors(chreven) *borg(er)m(eiste)ren* daer op ende
tho, eendrachtelick in haer en(de) meer andere
borgeren presentie gedecreteert, g'ordineert
en(de) aangeweesen hebben, ja bij *borg(er)m(eiste)r* **Jorrien**
Stroinck selffs met die rickscheede* ende krijt
sij affgeteekent, omme vorts met paelen ende
dellen te sullen setten en verfeerdigen eene
gaette, waer door uith geseide **Wagelers**
gruppe, sijtwarts die niwe putte en **Wesse-**
lings messfaelt in den gemeenen stats water-
wech het water daen soude, gelijk de
selve dan oock in haere teegenwoordicheit bij-
na wierde verfeerdiget. It(em), dat alwanneer
bij **Wesselinck** murmereerde*, sulx over sienen
grundt niet te willen lijden (hoewel geene
thien stuiver den grondt was weerdich) bij die
gemelte *borg(er)m(eiste)ren* werde geheeten, hem sulx vorts
te sullen verguiden, maer onderlinge haer daer
over niet accordeeren konnende, vorts daer

* = gerechtelijke grensbepaling

* = morren

op bij de *borg(er)m(eiste)ren* daer op g'andtwoordet.
So willen wij het almeede ordineeren en(de)
accordeeren. Ende also vorts wedder naer t
raethuiss gekeert siende, hebben verstaen, dat [sij]

Folio 14.

dat sij de vornoempte **Wagelaer** hadden ge-
condemneert en(de) g'injungeert* daer voor te sullen * = opdragen
betaelen en(de) vorts op t' stadts huiss seinden drie
Car(oli) g(ulden), maer dat die alduss g'ordi-
neerde, vast gedecreterde en(de) # met paelen en dellen ingeheijet # verfeerdigde
gatte, nu voor omtrent 10 a 12 daege wedder
van (de) vornompte **Wesselings huissf(rouwe)** met ge-
welt sij daer uithgebrooken, en(de) die dellen voor
Wagelaers dahren geworpen. Dat al het
vors(chreven) alduss waerachtich gescheet en(de) in ons
presentie gepasseert sij, belooven wij dessnoot
siende altoos met solemneelen eeede te willen
confirmeeren. Orkunt ons eigen handen
en merken, om te kunnen dienen
naer behooren. Ac(tum) Enschiede den 24-den
novemb(ris) 1661.

Signum: **Jan** ^+ **Felven**

Signum: **Berendt** ^+ **Seggelinck**

Signum: **Jan** \$ **Oossbecke**

Jan Jansen

Op huijden den 23 junij heeft **Jan Oosbeecke** in pleno senatu naer voor-
gaen(de) ernst(lich)e waerschouwinge des meinedts, den hier vooren gepresenteerden eedt
in forma gepresteert; edoch onder deesen voorbeholt, dat hij, neffens eenige ander[e]
naebuijren d' *borgerm(eiste)ren* niet hebbe v(er)socht ten aensien van **Waegelers** greupe, maer
alleenich om dat door deesen waeterwech d' putte niet mochte beschaediget
worden, als oock dat hij niet weet te ordeelen off d' gront thien stuijvers min
off meerder waerdich is.

In eodem iudicio heeft **Jan Janssen** den gepresenteerden eedt in forma
gepresteert; edoch in soo voole v(er)anderlick, dat hij d' *borgerm(eiste)ren* daer toe
niet hebbe v(er)socht, als wesende geen geinteresseert naebuij, oock dat hij
niet en weete, hoe veel d' gront eigentlijk waerdich is.

Jussu consulum.

Jo(ann)es Cost, *secret(arius)*.

Folio 15.

(links boven:)

Exhibitum den 2-den junij a(nn)o 1662.

Sij gestelt in handen van **Claes Wesselinck**, omme
in tijdt van 14-en daegen hier teegens te dienen van diminutie,
si velit. Actum in senatu, a(nn)o et die ut s(upr)a*. * = als boven (staat geschreven)
Jussu consulum. **Jo(ann)es Cost**, *secret(arius)*.

Designatio* expensarum in saeken

* = aanduiding

Ludovici Waegelaer, triumphant,

contra

Claes Wesselijnck, succumbent*.

* = verliezende partij

Alsoo die succumbent niet allene tegens

order en(de) affgegeven decret van (de) magistraet hem, triumphant, sijn gestelde watergate via facti dede losbreeken en moetwilliger wise voor sijn dohr werpen, maer oeck in en op desselves eigen gruppe en(de) gront quam sijn water stouwen en door sijn behusinge en(de) torff dwingen, is de triumphant genoetsaeckt daer over te doen formiren een grote schriftelijke clachte en(de) libell, en naer voorgande citatie op den 2-den decemb(ris) 1661, die selve ad 2 blat gemundeert teegens den succumbent gerichtelijck overleggen ende daerover in tho eischen. Alwanneer de succumbent daer op ses weken tijdt nam en der selver copie versochte.

Daervan koomt eerstlijck voor t formeren

Van de selve	2 -- 10 --
Voort munderen ad 2 blat	0 -- 8 --
Voor d' exhibitie en(de) recess	0 -- 12 --
Voor vacat	0 -- 10 --

En aldewile men genecessiteert tot verificatie van het poseerde bij libell te voegen seeker document ofte attestatie van eenige gebuiren en(de) dat voor eerst onder haer eigen handen mits dat men evenwel die selve altoos te sullen laten beedigen dede daer bij bedingen, als oock bij sententie naermals geinjungeert te sullen geschiden

Koomt voor t opstellen van t document	0 -- 12 --
Voor vacatie van vier nabuiren ende een ieder 4 st(uiver)	0 -- 16 --
Vor t presteren van den eedt den 23-en juni 1662 in judicio van die 2 getuigen gedaen, betaelt	0 -- 14 --
Jura der getuigen	0 -- 16 --

Folio 16.

Voor t affnemen van (de) eedt, soo in judicio alnoch sal moten gescheden.

Voor salaris van (de) selve ad 4 a 5 in t getal en(de) een ieder 8 st(uiver).

Triumphants vacat.

A(nn)o 1662 den 13 januarij de succumbent in termino niet handelen willende, per decretum magistratus gecontumacieert.

In judicio voor die iura betaelt.

Triumphants vacat.

0 -- 12 --

0 -- 10 --

Den 17-den dito alsoo die succumbent sich van contumacie niet dede purgeren per magistratus decretum van sijn hebbende declinatoir en dilatoir exceptien versteken en(de) wederom van dien dach ad mensem alnoch

doen citeeren.
 In iudicio voor die iura betaelt. 0 -- 12 --
 Den stadsdienaer voor die 2-den citatie. 0 -- 1 --
 Triumphants vacat. 0 -- 10 --
 Tegens d' voors(chreven) mantlijcke dach doen
 verfeerdigen een acta van intendit, daer-
 van koempt. 0 -- 12 --

Den 3-den martij deselve in termino legali
 teegens succumbent gerichtelijck overgelecht,
 daerover angeeischet, maer niet comparerende
 per decretum wedder daerover gecontu-
 macieert, en(de) in terminum concludendi versocht,
 soo op den 1-en post ferias Paschae wierde geprefigeert.

In iudicio voor dier dages iura. 0 -- 18 --
 Vacat. 0 -- 10 --
 Op den 1-en voors(chreven) in termino gecompareert,
 maer alsoo die magistraet hem alnoch tot
 compositie deden vermanen en(de) eeven wel
 teegens den naestvolgenden om te sluten, citeren.
 Kompt p(ro) vacat. 0 -- 10 --

Folio 17.

Den aprilis t voorschreven proces in
 contumaciam g'inventariseert en(de) geslaeten.
 Voor t sluten en inventariseeren bet(aelt). 1 -- 4 --
 Vacat. 0 -- 10 --
 Voor die prothocollare acten.
 Vacat. 0 -- 10 --

Den 28-en aprilis onder protestatie ende
 beding van beneficien rechtens, te beforens
 ten prothocol gedaen, t' proces in contumaciam
 laten openen en(de) sententie pronuncieren.

Domals in iudicio voor die iura en(de)
 volle sportulen bet(aelt). 9 -- 11 --
 Vacatie. 0 -- 10 --
 Voort t verfeerdigen van deese designatie. 0 -- 12 --
 Voor t dubbelt te schrijven. 0 -- 8 --

Den 2-den junij 1662 deselve dubbelt
 in iudicio g'exhibeert om p(er) apostille
 de succumbent ad diminuendum te
 sullen weerden g'insinueert en(de) naer-
 mals gemordeereert*.

Voor d'exhibitie en(de) apostille in
 iudicio betaelt.
 Voor d' insinuatie. 0 -- 6 --
 Voor de morderatie.

* = vasthaken

Personen:

Cost, Joannes, secretarius,	6,14,15,
Felven, Jan,	14
Jans(s)en, Jan,	14,
Lasunders, Laurens,	1,
Oosbeecke, Jan,	14,
Oossbeecke, Jan,	14,
Seggelinck, Berendt,	14,
Stroijnck, Jurrijan,	1,
Stroinck, Jorrien, borgermeister,	10,13,
Teilers, Jan,	9,
Waegelaer,	o,
Waegelaer, Lodewijk/Ludovic/i/o/us/Lodewich,	1,3,4,9,13,15,
Waegelers,	14,
Wagelaer/s, Ludovico/us,	1,8,9,12,13,14,
Wagelers,	13,

Welmertings, Sander, +,	9,
Wesselijck, Claes,	15,
Wesselinck,	o,11,13,
Wesselinck, Claes/Class/Klaes,	1,3,4,5,8,15,
Wesselings, x,	13,14,
Wesselinck, Claess,	9,
Wesselings, Class,	13,

Plaatsen:

Endscheide,	3,
Enschede,	o,
Enscheide,	9,14,
stats straete,	9,11,